

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ३२ / २०७८ चैत ९ गते शुक्रबार / 23 Mar., 2018 / मूल्य रु. १०/-

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.com

काठमाडौं। यस्ता छन् हामा गृहमन्त्री रामबहादुर थापा। अस्ती मंगलवार अचानक एयरपोर्टको सुरक्षा प्रवन्धको छड्के गर्न पुगेका गृहमन्त्रीले अध्यागमनका कर्मचारी हाजिर टाप कसेको देखे, सुरक्षामा चुक भेटे र एयरलाइन्स, कर्मचारी, सुरक्षाकर्मीको सेटिङमा मानव बेचबिखन गरेर उडाउन लागेको पनि देखे। तर उनले

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रचण्डको क्रान्ति बाँकी छरे

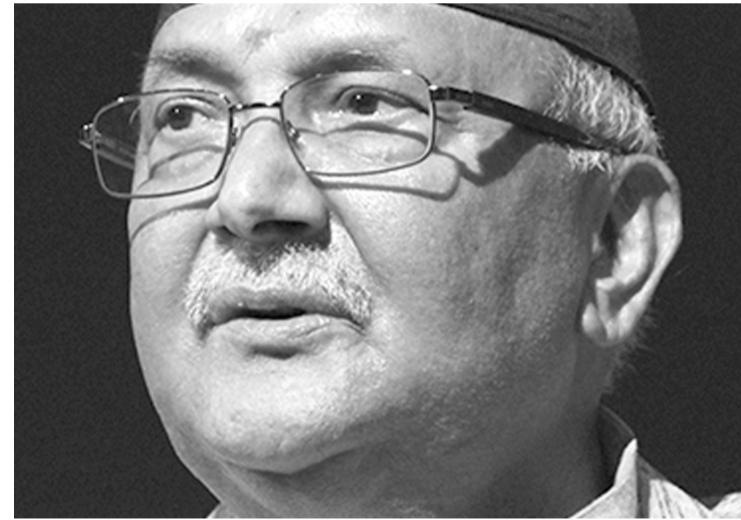
काठमाडौं। दुर्दृष्टक प्रधानमन्त्री बिनिसको प्रचण्डले पुराना क्रान्तिकारी लडाकुका सामु क्रान्ति अर्कै बाँकीरहेको र बाँकी क्रान्ति सम्पन्न गर्नुपर्न भनेर कार्यकर्ता जिफारेका छन्। बेला बेलामा के हुन्छ कुनी प्रचण्ड वर्षराँच्छन्, जनयुद्ध नै बाँकी छ भन्छन्। फेरि एकपटक प्रचण्डले क्रान्ति अर्कै सकिएको छैन भने। प्रचण्डको

ओली सरकारका मन्त्रीहरू बेलगाम प्रदेश सरकारहरु भने अर्कै अन्योलग्रस्त

काठमाडौं। मुलुक नेपालको इतिहासमै पहिलोपटक संघीयतामा गएको छ। सविधानको कार्यान्वयनको पहिलो चरण नै संघीयतालाई कार्यान्वयन गर्नु हो। संघीयताको कार्यान्वयनको लागि रसानीय तह, प्रदेशसभा, प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन सम्पन्न भइसेको छ भने राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाको निर्वाचन समेत सम्पन्न भइसेको छ। तिनै तहको निर्वाचन सम्पन्न भइसेको र प्रतिनिधिसभाले राष्ट्रपतिद्वारा नियुक्त हुनुभएका प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई विश्वासको मत समेत दिइसेको छ। अब मुलुकलाई अगाडि बढाउन जिम्मेवारी प्रधानमन्त्री ओलीले काँधमा गएको छ।

प्रधानमन्त्री ओलीले तिनपटक मन्त्रिपरिषद् विस्तार गरेपनि मन्त्रिपरिषदले अहिलेसम्म पूर्णता पाउन सकेको छैन भने मन्त्रिपरिषद् समावेशी

र समानुपातिक भएको देखिएको छैन। गत असोज १७ गते नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रीय सहमति गरेर संयुक्त उम्मेदवार उठाएका हुनाले

गर्न सहमति भरअनुसार चुनावमा नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रीय सहमति गरेर संयुक्त उम्मेदवार उठाएका हुनाले

उनीहरूले प्रदेशसभा र प्रतिनिधिसभा अनि राष्ट्रियसभामा बहुमत ल्याएका छन्। पार्टी नै एकीकरण हुने भएपछि नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रमा फरक फरक मन्त्रीहरू बनाउनुको कुनै अर्थ थिएन। सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार राष्ट्रपति र उपराष्ट्रपति एउटै दलको हुन नहुने र लिङ्ग समेत फरक फरक हुनुर्ने व्यवस्था भएकोमा पार्टी एकीकरण पश्चात ती दुवै पदमा एउटै पार्टीका व्यक्तिहरू रहने भएकाले त्यसबेला सम्बैधानिक संकट आउन सक्छ त्यसैगरी प्रतिनिधिसभाका सभामुख र उपराष्ट्रपति एउटै पार्टीको हुने भएकाले त्यसबेला सम्बैधानिक ताडो उल्लंघन हुने पकापकी रहेको छ। संविधान अनुसार एउटै पार्टीका व्यक्ति दुवै पदमा रहन सक्दैनन् त्यसैले त्यसबेला सम्बैधानिक संकट आउन सक्ने

>>> बाँकी ८ पेजमा

मन्त्रालय फुटारकोले सरकारमा गर्नौ

काठमाडौं। केपी ओलीले आफू प्रधानमन्त्री बन्नुअद्धि देखि नै मधेशकेन्द्रित दलहरू संघीय समाजवादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई आफ्नो नेतृत्वमा बनेर सरकारमा सहभागि गराउने प्रयास गर्दै आएका थिए। त्यसै कारण उनले संघीय समाजवादी फोरमका अध्यक्ष उपेन्द्रायादवासंग पटक पटक गोप्य छलफल समेत गरेका भएपनि ओली प्रधानमन्त्री भएको ४० दिनमन्दा बढी भएपनि उनले संघीय समाजवादी फोरमलाई र राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई सरकारमा सहभागि गराउन सकेका छैनन्।

प्रधानमन्त्री ओलीले आफ्नो नेतृत्वको सरकारलाई तेसो पटक विस्तार गर्दै फोरम सरकारमा सहभागि हुने चाहाएको छ। प्रधानमन्त्री ओलीले तेसोपटक मन्त्रिपरिषद् विस्तार गर्दै

बाट घटाएर ९८ बनाएका थिए, त्यतिबेला शहरीविकास तथा खानेपानी मन्त्रालयलाई एउटै बनाइएकोमा मन्त्रिपरिषद् विस्तार गर्दै शहरी विकास मन्त्रालयलाई फुटाएर खानेपानी मन्त्रालय अलगै बनाइएको हुनाले संघीय समाजवादी फोरम सरकारमा सहभागि नभएको पार्टी अध्यक्ष यादवले नै प्रष्ट पारेका छन्। सत्ताधारी दलहरूसँग सहमति हुँदा यादव नेतृत्वको पार्टीलाई शहरी विकास तथा खानेपानी र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय गरि दुईवटा मन्त्रालयको जिम्मेवारी दिने सहमति भएको थिए। तर, प्रधानमन्त्री ओलीले सबैलाई भाग पुन्याउन शहरी विकास मन्त्रालयबाट खानेपानी पुटाएर अलगै खानेपानी मन्त्रालय बनाएका हुनाले त्यसमा फोरमले आपत्ति जनाउँदै सरकारमा सहभागि गराउन अद्धि मन्त्रालयहरूको संख्या ३१

>>> बाँकी ८ पेजमा

पीडित भन्दूहरू चौधरीलाई नष्टो

काठमाडौं। टिकापुर घटनाका योजनाकार भनिएका रेशम चौधरीलाई सरकारले रिहा गर्न सक्ने भन्दै पिडितका परिवारहरूले त्यसो नगर्न सरकारलाई सचेत गराएका छन्। चौधरीलाई रिहा गरिए आफूहरूलाई थप पिडित हुने भन्दै कुनै पनि हालतमा उनलाई माफि नदिन सरकारसँग आग्रह गरेका छन्। पिडितका कुराहरू नुस्खी सरकारले उनलाई रिहा गरेको खण्डमा आफूहरू संघर्षमा उत्तरने चेतावी समेत उनीहरूले दिएका छन्।

केपी ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागि हुन राष्ट्रिय जनता पार्टीले चौधरीको रिहालाई मुख्य मुद्दा बनाउँदै आएको छ। चौधरीलाई रिहा गरेपछिमात्र राजपा सरकारमा सहभागि हुने भएपछि पीडितले रिहाको विरोधमा बोलेका हुन्। टिकापुर घटनाका मुख्य योजनाकारलाई नै सरकारले रिहा गर्न लागेको भन्दै आफूहरूलाई त्यसले अभ

>>> बाँकी ८ पेजमा

मातृका अक्रमात दिल्ली किन ?

काठमाडौं। चोर उद्योगी, व्यापारीलाई जेल हाल्छु भनेर कहुकिने मन्त्री मातृकाप्रसाद यादवलाई प्रधानमन्त्रीले एकाएक दिल्ली पठाए र पहिले विदेश मन्त्री सुभ्राता स्वराजलाई भेटेर ओलीको सन्देश दिएपछि उनले उद्योग मन्त्री सुरेश प्रमुलाई भेटेका छन्। उद्योग, वाणिज्य तथा अपूर्तिमन्त्री मातृका

उम्मेदवार भन्दा २० हजार ९ सय ३५ मत बढी ल्याएर निर्वाचन जितेपनि निर्वाचन आयोगले निर्वाचन जितेको प्रमाणपत्र अहिलेसम्म दिएको छैन।

निर्वाचनका बेला फरार अभियुक्त चौधरीले वारेसमार्फत प्रमाणपत्र पाउनुपर्ने माग गर्दै सबौच्च अदालतमा रिट दर्ता गराउन खोजेपनि सबौच्चले व्यक्ति ख्याल उपरिथित भस्मात्र मुद्दा हेर्न सकिने भन्दै रिट दर्किट गरिदिएको थिए। त्यसपछि मात्र चौधरीले आम्ससमर्पण गरेका थिए। २०७२ भाद्र ७ गते कैलालीको टिकापुरमा हिस्सा भिड्किंदा बरिष्ठ प्रहरी उपरिक्षण लक्ष्मण नेपाउनेसहित ७ सुरक्षाकर्मी र एक बालकको हत्या भएको थियो। घटनामा दोषी देखिएका चौधरीसहित ५२ जना विरुद्ध अदालतमा मुद्दा दायर भएकोमा २२ जनामात्र पकाउ र परेका थिए भने उनीहरूले कैलाली जिल्ला अदालतको आदेश अनुसार थुनामा राजन आदेश दिएपनि फरार थिए। रेशम चौधरी गएको प्रतिनिधिसभाको चुनावमा राजपाबाट उम्मेदवार भएर

>>> बाँकी ८ पेजमा

खबरदार ! चौधरीको मुद्दा फिर्ता नलेञ

काठमाडौं। टिकापुर घटनाका मुख्य आरोपी रहेका रेशम चौधरीलाई जेलमित्रै सांसद पदको सपथ गराउने तयारीमा सरकार लागिपरेको छ। सरकारले त्यसका लागि वातावरण मिलाउन राष्ट्रिय जनता पार्टीका अध्यक्षमण्डलका नेताहरूसँग छलफल समेत चलाएको छ। राजापाले आफ्ना सांसदलाई लगाएको मुद्दा फिर्ता लिनुपर्ने र सपथ दिलाउनुपर्ने माग अद्धि सावै आएको थिए। तर सरकारले भने चौधरीको मुद्दा फिर्तालाई भने अस्वीकार गरेर तत्कालका लागि जेलमित्रै सपथ दिलाउन सक्ने बताएको छ। जेलमित्रै सांसदको सपथ दिलाउनको लागि चौधरीलाई कैलाली कारगाराबाट काठमाडौमा ल्याइएको थिए। कैलाली क्षेत्र नं. १ बाट चौधरी ३४ हजार ३ सय ४९ मत ल्याएर प्रतिनिधिसभामा चुनिएका थिए। आफ्ना प्रतिद्वन्द्वी नेकपा एमालेको

>>> बाँकी ८ पेजमा

Rise of Hindi and Non-Hindi states in Modi's India

Muhammad

PRIME Minister Modi has given pride of place to MPs from the Hindi-speaking states in the Union Council of Ministers. This was because of the fact that the bulk of the MPs elected from the BJP were from the Hindi-speaking states. In 1977, these states overwhelmingly voted against the Congress Party led by Indira Gandhi. The second PM from the Nehru family (and India's only woman Prime Minister) was the role model for Sonia Gandhi, who recently handed over the Presidentship of the Congress Party to her only son, Rahul Gandhi. In 2014, she followed in the footsteps of Indira Gandhi in a manner that was hardly welcome, which was to witness the Hindi-speaking states vote overwhelmingly against her party, exactly as they had in 1977.

Morarji Desai, who was chosen as Prime Minister by the ideologue of the anti-Indira movement, Jayaprakash Narayan, could not last three years in the job, although his overall performance on the job was superb. Economic growth got boosted and inflation reduced, but such successes had little effect

on leaders such as Charan Singh, who every day was scheming to take over Desai's job. Finally, a palace coup fuelled by MPs from the Hindi belt forced Desai to quit, thereby resulting in political instability until Prime Minister P V Narasimha Rao managed to win over enough MPs to ensure a majority for his 1992-96 government. Although Rao came to office because of the support extended by Sonia Gandhi, she very soon turned against him, encouraged by those within the Congress Party who hated Rao, such as Arjun Singh and N D Tiwari, both from the Hindi belt. They formed a breakaway party with Sonia Gandhi's not very hidden blessings, a development that caused the Congress Party to be defeated in 1996. These anti-Rao politicians were completely opposed to Narasimha Rao's economic reforms, and it must be assumed that their hostility to economic reform was shared by Sonia Gandhi, else why would she have supported them in their revolt against Rao, albeit behind the scenes?

Modi chose Varanasi in Uttar Pradesh as his constituency, letting go of Vadodara in Gujarat. And from May 26, 2014 onwards,

he and BJP President Amit Shah have sought to champion Hindi over English. More than in any previous government, the use of English in government has diminished while that of Hindi has grown. As a consequence, most of the top posts in the administrative structure have gone to Hindi-speaking bureaucrats. Modi uses Hindi (and Gujarati) as the medium through which he conducts the administration, and this places a handicap on officers from East and South India, few of whom are proficient in Hindi, the favourite language of such giants of Indian politics as Mahatma Gandhi and Ram Manohar Lohia. Standards have been tweaked in examinations and selection boards so as to make it easier for Hindi-speaking candidates to do even better than they have in the past.

And although there is a rising demand among the poor to be taught English, the language has been discouraged in an effort to speed up the use of Hindi. Several schemes have been announced for Hindi-speaking states, given the fact that it is crucial for the BJP to secure a good performance in these states in the 2019 Parliamentary polls. Interestingly, from being

portrayed as "pro-business" while he was Chief Minister of Gujarat, Modi is now being seen as a "friend of the poor". His rhetoric has ceased to be business friendly, and has instead been filled with warnings that businesspersons will come under the scrutiny of the investigative authorities. The Income-tax Department, the Enforcement Directorate (ED), the Central Bureau of Investigation (CBI) and other police organisations are these days as powerful as they were during the period when Indira Gandhi was Prime Minister.

Modi secured for his party a majority in the 2014 polls because of the overwhelming support he received from the middle class, which in India comprises over 200 million. They voted for Modi in the expectation that he would lower taxes and regulations. Instead, donning his "friend of the poor" avatar, Prime Minister Modi has increased taxes in each of the budgets that have been presented by Finance Minister Arun Jaitley, who along with BJP President Amit Shah forms the inner ring of Team Modi. Far from taking action against members of the Union Council

of Ministers under Manmohan Singh, Modi has spared them. A couple of days ago, a CBI court found Dayanidhi and Kalanidhi Maran not guilty in a case that had been brought against them of misusing state telecom network for personal gain. Some months previously, entire set of those accused of corruption in 2G telecom scandal were similarly found to be free of guilty by another CBI court.

The Modi government has in effect given its predecessors a clean chit, even though it had won the elections on the plank of making them pay for the corruption of the Manmohan Singh decade. The BJP leadership seems to have convinced itself that it is an inevitability that it will win the next elections. However, voters in the biggest Hindi-speaking states of Uttar Pradesh and Bihar have delivered a shock defeat to the BJP, choosing instead regional parties which had previously been shunned by them. The UP, Rajasthan (where too the BJP lost) and Bihar by-elections verdicts show that the mood in the Hindi belt is now more sullen than is safe for the BJP.

BRI in context of peace, sustainability

Iqbal

THE Indian Ocean Region (IOR), an important trade zone of the world, includes a wide variety of races, cultures, and religions. Today, the true spirit of Silk Route is being considered a historic and cultural heritage of India Ocean Region (IOR) that symbolizes communication and cooperation between the East and the West for greater peace and cooperation, openness and inclusiveness, mutual learning and benefit. The case of IOR has the same feature, where the concept of One Belt One Road (OBOR) / Belt and Road Initiative (BRI) was conceived as a multifaceted economic, diplomatic and geopolitical undertaking that imagined a US\$1.3 trillion Chinese-led investment programme – a potential Sino-Asian shift. Dollar's dominance would be affected due to China's new vision and strategy towards modern globalization.

To be optimistic, the notion of development strategy Belt and Road Initiative (BRI) would be significant in maintaining historic values. The global maritime industry is entrusted towards an estimated economic output potential of 300 billion USD gross value added (GVA) and 5 million full-time jobs, with around 1.5 trillion USD GVA and 31 million full-time jobs output for all ocean industries. More than 80% of all goods (by volume) are transported by ships, a very efficient mode of transport providing access to global markets for food, energy and other products with current

freight costs calculated to be 7% relative to the value of goods for developed countries and to be 8 to 11% for developing countries, and corresponds to approximately 3% of total anthropogenic CO₂ emissions or about 900 million tones per annum. At present, IOR supports over 40% of the global trade where the concept of 'Belt and Road Initiative', especially through Gwadar Gateway – the link between China's maritime and overland silk road with the port of Gwadar forming the crux of the China Pakistan Economic Corridor (CPEC), would be significant to meet the obligations of Sendai Framework for Disaster Risk Reduction as well as the Sustainable Development Goals (SDGs).

As far as the interests of Pakistan are concerned, the value of CPEC infrastructure projects, originally valued at \$46 billion, is now worth over \$62 billion. CPEC would rapidly modernize Pakistani infrastructure and strengthen its economy. Socio-economic uplift is quite visible especially for a neglected coastal community in particular and overall Balochistan at large and adjoining areas through commissioning of Gwadar Port and entire CPEC route in general. Besides, overall national economy would get a quantum jump. The UN's global agenda of Sustainable Development Goals (SDGs) offers a good avenue to Pakistan to showcase CPEC under that umbrella as maritime industry has the greatest potential to contribute to the SDGs on

climate action, affordable and clean energy, sustainable cities and communities, life below water, good health and well-being, decent work and economic growth, and life on land. Opportunities related to these goals can also positively contribute to other goals thus would be instrumental in bringing social-uplift, peace, harmony and integration in the region.

On other hand, traditional and non-traditional security threats needs to have a deep insight on geo-political scenario where Pakistan has traditional rivalry with India. India is developing its ties with Iran's Chabahar Port. The Chabahar and Gwadar Ports can be the sister ports in order to compliment the huge potential of CPEC/BRI. However, security concerns are high due to Indian infiltration due to its strategic and geo-political interests which are not in the best interests of the overall region at large. The non-traditional threats include environmental, safety and climatic concerns.

It is quite visible that the potential threats are best evaluated by the Chinese Communist Party thus included the BRI in its constitution, proves beyond any reasonable doubt that the concept has a central and significant place in China's foreign policy going forward. With excellent risk analysis, focus of Chinese Government can be seen on all important dimensions of BRI i.e. policy coordination and advocacy; facilities connectivity; unimpeded trade; financial integration; and

development of people-to-people. Understanding Sino-Asian shift and taking direction from Chinese measures regarding BRI, development and implementation of a Comprehensive Risk Management Strategy for CPEC and Gwadar is critically important and need of the hour for Pakistan. China's dominating posture throughout the globe in setting modern globalization trends where Pakistan may experience a potential threat indirectly from existing market forces, and at same time Pakistan has traditional rivalry with India which has undeclared support from other Pro-Indian/Anti-China international forces.

The Risk Management

Strategy of Pakistan needs to include and launch more coordinated advocacy campaign at national, regional and international level. The "Islamabad Declaration and Vision 2025" as conclusion of the 13th Summit of the Economic Cooperation Organization (ECO) can be instrumental, diplomacy needs to be strategized on priority basis. In a nutshell, maritime diplomacy (including Environmental Diplomacy) is critical beside other naval/strategic security measures in order to safeguard the interest of a prosperous Pakistan through CPEC and Gwadar Port under the umbrella of Belt and Road Initiative.

નસરો દ્વારા રોગ મધુમેહ

માનિસકો રગતમા ચિનીકો માત્રા આવશ્યક ભન્દા બઢી ખેડી પિસાબ જાંચ ગર્દ પિસાબમા ચિનીકો માત્રા ચાહિને ભન્દા બઢી દેખા પર્નુલાઇ મધુમેહ રોગ ભનિન્છ ।

- મધુમેહ રોગ લાગેમા નિષ્ઠ
- લક્ષ્યણહરુ દેખિન્છ
- જ્યાદા તિર્ખા લાગ્નુ ।
- પટક પટક પિસાબ હુન્નુ ।
- પિસાબકો માત્રા ધેરે હુન્નુ ।
- રામ્બ્રી ખાના ખાએ પણ દુલ્લાઉર્દે જાનુ ।
- બરાબર ઘાઓ ખટિરાહરુ આઉન્જ તર છિટો નિકો નહુનુ ।
- હાતગોડા ભમભમાઉનુ ।
- થકાઈ લાગ્નુ ।
- વાન્ના હુન્નુ, શરીરસુખ્યા હુન્નુ ।
- છિટોછિટો શવાસ ફેર્નુ ર બેહોસ હુન્સક્યુ ।
- યી લક્ષ્યણહરુ એક વા સો ભન્દા બઢી દેખા પરેમા તુર્લન્ટે મધુમેહકા લાગિ જાંચ ગરાઉનુ હોસ ।
- સંખી રાખ્યી મધુમેહ ભાએ તુર્લન્ટે ઉપચાર ગરાઉનુપર્છ ।

જિલ્લા જનરવાસ્ય કાર્યાલય
કાઠમાડૌ, ટેક્સ

चरित्र, शासन प्रशासन सुधार पहिले

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

चरित्र नसुद्धेको व्यक्तिले हाँको शासन प्रशासन धृतराष्ट्र शासन हो। शासन उनले पनि गरे, जनयुद्ध जनआन्दोलन गरेका नेताले पनि पनि गरे। भिन्नता केही देखिएन। यसकारण चरित्र, शासन प्रशासन सुधार पहिले, देश विकास स्वतः हुनथाल्छ। भिन्नन्छ, आकाशका अनगिन्ति काला बादलहरूमित्र चाँदीको धेरा हुन्छ। त्यो चाँदीको धेराका रूपमा निर्वाचनका माध्यमबाट जन्मेको यो केपी ओली सरकारले जनआशा, जनअपेक्षा, राष्ट्रको आवश्यकता सुशासन र समुद्धिको उज्जालो मार्गिचित्र कोर्न सक्ला कि नसकला?

५ वर्ष स्थिर सरकारको अगुवाई गर्दे बनेको सरकारले महिनादिन गर्फे गरेर बिताइदिएको छ। कुरा गर्ने समय छैन, काम गर्ने हो भन्थ्यो यो सरकार, यसको गति त कछुवाको पो देखिन थाल्यो।

अब्राहम लिंकनका अनुसार चरित्र रुख हो, प्रतिभा रुखको छायाँ हो। यो सरकारले सुरुमै लोसे चरित्र देखायो, लोसे चरित्रको के प्रतिभा, के उत्साह?

देश अस्वस्थ छ, संक्रमणमा छ, संक्रमणको अन्त्य र शान्ति बिना समृद्धि सम्भव छैन। देशलाई भ्रष्टाचारले गालेको छ, कूशासनले ग्रस्त छ, यो सरकारले हरेक दिन हरेक दृष्टिले देश स्वस्थ हुँदैछ भन्ने सन्देश दिनुपर्याय, सकेन। एउटा अनुपम अवशर पाएका प्रधानमन्त्री ओली असली डाक्टर बन्नान् र रोगको जरो पत्ता लगाएर देशलाई स्वस्थ बनाउने ओखातीमूलो गर्नालै भनेको त, त्यो शक्तिलाई सुशासनमा रूपान्तरण गर्ने काँठ्ठाँट देखाएका छैनन्।

हो, प्रधानमन्त्रीका कुरा भीता, गुलिया लाग्नन्। उनको भाषण गर्ने शैलीमा आकर्षक छ। देशले काम खोजेको छ, परिणाम खोजेको छ, भाषणले के हुन्छ? दुश्चरित्र, विस्फोटक र भाषणले फोहर पारेको देशलाई निर्माण र चरित्र, शान्ति र सुशासनले सुधार्न चुनौति छ, त्यो चुनौतिसँग सिंगोरी खेल सुरु नै भएको छैन। देश कसरी कहिले समुद्धितिर अधिकारीको नाम हो? अनुभूति गर्न पाएके

जस्तो उद्देश्यमूलक बेग हानुपर्छ। सक्षम त्यस्तो नेतृत्वले अवशरको सदुपयोग गर्छ र राष्ट्रिय स्वार्थमा आफूलाई उभ्याएर लक्ष्यभेदन गर्छ। जसरी सिंगापुरमा लीकावान युले आफूलाई देश निर्माणमा समर्पित गरे। त्यस्तो हुन्छ देशभक्ति, स्वाधीन नेता। नेपाल बन नसकेको नेतृत्वको विकास नै नभएर हो। त्यसैले त देशमा नेता धेरै छन्, राजनेता हुँदैछैनन्।

हाप्रा होनहार नेताका मुख शान्ति, समुद्धि र सुशासनतिर छ तर मन सत्तास्वार्थको सीमाबाहिर राष्ट्रिय स्वार्थमा छैन। यसन करतो छ हाप्रो? २०७३ साल फागुन ३ को मिति राखेर राष्ट्रपति कार्यालयले २०७४ साल फागुन ३ गते प्रधानमन्त्री नियुक्त गरे। राष्ट्रपतिले सांसदको शपथ खानुपर्न संवैधानिक प्रावधानलाई उल्लंघन गरिदिइन।

न्याय प्रशासन करतो? न्याय परिषदका सचिवले प्रधानन्यायाधीश गोपाल

प्रसाद पराजुलीले ७ महिना ९ दिन अधि नै उमेरको हडले अवकाश पाइसकेको पत्र जारी गयो। पत्र राष्ट्रपति कार्यालयमा पुग्यो तर त्यो पत्र लुकाएर राष्ट्रपतिले तिनै प्रधानन्यायाधीशबाट प्रधानमन्त्रीको शपथ ग्रहण गराइन्।

हाप्रो संसद करतो? संसदीय सुनवाईमा ५ वटा नागरिकता भएको व्यक्तिलाई प्रधानन्यायाधीश सिफारिस गर्छ र न्याय परिषदले उनको कार्यकाल ७ महिना ९ दिन पहिले नै सकिएको भनेर पत्र लेख्छ। यस्तो हुस्तुपन भेनेको शासन प्रशासनमा खिया लागेको प्रमाण हो। राज्यवस्था असफल महसुकेको योभन्दा अको प्रमाण खोजिरहनु पर्दैन।

डरलाग्दो कुरा त राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, सभामुख, उपसभामुख, संवैधानिक अंगहरूसमेत सबैतिर पार्टीकरण गरेर संविधान राष्ट्रमैत्री देखिन्छ कि पार्टीमैत्री? यहाँसम्म कि राज्य संयन्त्र नै पार्टीकरण गरिएको छ भने पार्टीकरण राज्यसञ्जालले राष्ट्रपति उत्तरदायित्व निर्वहन गर्छ कि पार्टीप्रति?

भन्नलाई नेपालको सविधान २०७२ सम्पन्न भएपछि संविधान कार्यान्वयन भयो भनेर खुशीयाली मनाइएको छ। तर, संविधान दिवस प्रहरी, सेना र स्कूले विद्यार्थीका सामु राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्रीले परेवा उडाएर मनाउँछन्, जनताको सहभागिता नै हुँदैन। लोकतन्त्र दिवसमा पनि लोक देखिदैन, यस्तै राज्य सञ्जालको हुल जम्मा भएर परेवा उडाउँछन् र साँझ खुशीयालीको जलपान भनेर महगा मदिरा र भत्तेर खान्छन्। यसैगरी हाप्रो संविधान दिवस र लोकतन्त्र दिवस हरेक साल मनाउने गरिएको छ।

न घट्टा बज्ञ, न मंगलधनी सुनिन्छ। न लोकले जयजयकार गर्छन्, लोकले हर्ष बढाइँ नै गर्छन्। मात्र दलका नेता र कार्यकर्ता हौसिएका छन् र सत्तामा बस्नेहरू रैसिएका छन्। राज्यशक्तिको दुरुपयोग निरन्तर भइरहेको छ, आमनागरिकले संवैधानिक जीवनपद्धति र लोकतात्रिक शासन पद्धति भन्ने कुन चारको नाम हो? अनुभूति गर्न पाएके

छैनन्।

लोकले आत्मसात नगरेको र लोक सहभागिता नदेखिएको लोकतन्त्र दिवस, त्रु र ठड्हा भन्दा भिन्न छैन। तैपनि ठूला दल, सत्ताधारी बनेका दलहरूले यस्तै तमासा देखाइरहेका छन्। यसको अर्थ शासनमा खिया लागेको छ, राष्ट्र छिया छिया हुँदैछ।

अचम्म छ, नेपाल भारतीय प्रुद्ध बर्ग बनाइएको छ र त्यो बर्गको अन्तिम बैठक दिल्लीमा बस्नेछ। नेपाली पक्षका ४ जना सदस्य छन्, ती पनि पार्टीका तर्फबाट मनोनित भएका। डाभेषबहादुर थापा, निलाम्बर आचार्य, सूर्यनाथ उपाध्याय र राजन भट्टराई। यिनले राष्ट्रको संबैधन्दा पेचिलो मुद्दा १९५० को सन्धि, खुला सिमाना र सम्बन्ध सुधारमा को के गरिरहेका

देश अस्वस्थ छ, संक्रमणमा छ, संक्रमणको अन्त्य र शान्ति बिना समृद्धि सम्भव छैन। देशलाई भ्रष्टाचारले गालेको छ, कूशासनले ग्रस्त छ, यो सरकारले हरेक दिन हरेक दृष्टिले देश स्वस्थ हुँदैछ भन्ने सन्देश दिनुपर्याय, सकेन। यउठा अनुपम अवशर पाएका त्राई लाभान्तरालाई स्वस्थ बनाउने ओखातीमूलो गर्नालै भनेको त, सर्वशक्तिमान सरकारको नेतृत्व गरेका यिनले पनि त्यो शक्तिलाई सुशासनमा रुपान्तरण गर्ने काँठ्ठाँट देखाएका छैनन्।

छन्? मुख खोल्न सकेका छैनन्। नयाँ उर्जासहितको सरकारको परराष्ट्रमन्त्री बनेका प्रदीप ज्वालालीले खिल पल्टेको नेपाल भारत सम्बन्धमा नबोलेर नेपाल चीनीवीका सन्धि सम्झौता अध्ययन थालेको बताएर भारतका सुरक्षा सल्लाहकारको मान्छे हुँ म भन्ने संकेत दिएका छन्। यो पनि कृतनीतिक हिमालय भूल नै हो। नेपालको परम्परागत परराष्ट्रनीति समदूरी र असंलग्नता नै थियो, त्यो छ कि छैन? नेपाल कहाँ छ? व्यवहारले किन कतै सलग्न देखाइरहेको छ? सर्वमान्य राष्ट्रिय आन्तरिक र बाह्य नीति के के

हुन्? भण्डे दुई तिहाईको अभूतपूर्व जनमतबाट बनेको सरकार कुहिराको काग कै अवस्थामा छ। जुन शासनमा खिया र राष्ट्र छिया कै पीडा हो।

केपी ओली प्रधानमन्त्री बन्नासाथ भारतका प्रधानमन्त्रीले टेलिफोन धन्यवाद दिए, विदेशमन्त्रीलाई पठाएर शुभकामना र सहकार्यको प्रस्ताव पनि गरे। चीनले राजदूतमार्फत शुभकामना दियो। पाकिस्तानका प्रधानमन्त्री स्वयम नेपाल आएर शुभकामना दिए, सार्कलाई सक्रिय पार्न र सम्बन्धमा थप मजबूतीको कोसेंदुगा हालेर गए। यही वर्ष भारतका प्रधानमन्त्री, चीनका प्रधानमन्त्री र राष्ट्रपति सी जिनपिङ नेपाल आउने भनेर होमवर्क सुरु भएका छन्। नेपालले ठूले उपलब्धि हासिल गर्नसक्छ, आर्थिक विकासमा पहाड

हुन्थे। अहिले पनि जनयुद्धका मुदाहरूमा विश्व मानवाधिकारावादी संस्थाहरूले नेपालबाटे अन्तर्राष्ट्रिय द्रिव्यनल बनाउन सक्ने खतरा टरेको छैन। माओवादी केन्द्रसँग एकीकरण गरेर र आफै गुमनामी बनिसकेको बेपत्ता तथा सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगलाई सक्रिय पारेर तिनै आयोगको काँधमा बन्नका राख्न फौजदारी लगायतका सबै जनयुद्धकालीन मुदाहरू आमापाकी भनेर फस्ट्वैट गर्ने र पीडितलाई राज्यकोषबाट क्षतिपूर्ति दिलाउन प्रधानमन्त्री तैयार भइसकेको बुझिदैछ। मानवाधिकारावादीहरूको आरोप बुझेका ओलीले माओवादीका सम्पूर्ण अपराधहरूमा साफेदारी गर्न नवलान, अन्तर्राष्ट्रिय हस्तक्षेपको कारण नबनोस, हामी हेक्का दिलाउन चाहन्छौ।

जनमतले सर्वशक्तिमान हुनु भनेको अमानीयता, दण्डहीनता र निरकूशतालाई बैधता दिन सकिने पञ्जापत्र होइन।

केपी ओलीका सामु अवसरै अवसर छन् तर राष्ट्रका सामु जिटिल समस्या र जोखिमपूर्ति परिस्थिति विद्यामान छ। ओलीसँग चोटिले भाषणकला त छ, आँट र अकिल पनि छ भने देखाउनै पर्छ। डाढमा हाड छ भने देखाउन समय आयो। राष्ट्रलाई असफलताको कृष्णरूपमूलक मुक्त भारेर विकासशील राष्ट्र बनाउन जुरुकै उचाले हिम्मत देखाउन ओलीले राष्ट्र असली तोड्नुपर्छ, माओवादी केन्द्रसँग जुङ्नुपर्छ, कार्यकर्ताको होइन, आमजनधारणामा चल्नुपर्छ, अन्तर्राष्ट्रिय समर्थन र सहयोग आर्जन गर्नसक्नुपर्छ।

ओलीजी, जनताले जनमत दिए, जनबल दिए। आदर र सम्मान त आफैले आर्जन गर्ने हो। सम्मान आर्जन गर्न संसदमित्र मात्र दुई तिहाई बहुमतले पुर्वदेन। स

पदथ्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज ।

मन्यौ जयूंदे त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सर्कियो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

ओली सरकरको नीतिगत अस्थिरता

संविधानले संघीय सरकारमा प्रधानमन्त्री सहित २५ जना मन्त्रीमात्र सिमित गरेपछि राजनीतिक दलहरूलाई सक्स भएको छ । नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली प्रधानमन्त्री बनेपछि मन्त्रालयहरूको संख्या ३१ बाट घटाएर १८ मा सिमित गरेका थिए तर प्रधानमन्त्रीको निर्णय दुई हतापनि टिकेन । मधेशकेन्द्रीत दलहरूलाई सरकारमा सहभागि गराउन भन्दै मन्त्रालयहरू विभाजित गरेर १८ बाट मन्त्रालयको संख्या २१ पुऱ्याएको छ । दुई मधेश केन्द्रीत दलहरू सरकारमा सहभागि भएको खण्डमा मन्त्रालयहरूको संख्या अझ बढन सक्ने सम्भावना देखिएपछि प्रधानमन्त्री ओलीको प्रतिवद्दतामा समेत आशका जन्मिएको छ ।

सरकारले विभिन्न समयमा गठन गरेका प्रशासन सुभाव अयोग र सुभाव समितिहरूने मुलुक संघीयतमा गएको र स्थानीय तहराई अधिकार समेत विडाएको अवस्थामा केन्द्रमा धेरै मन्त्रालयहरूको संख्या आवश्यक तर्पने भन्दै नाम सहित बढीमा १५ देखि १८ बाट मन्त्रालय रहनुपर्ने सुभाव दिएका भएपनि आयोग र सुभाव समितिका सुभावहरूलाई दराजमा अन्याएर मन्त्रालयको संख्या बढाइएको छ । यसभन्दा अगाडिका सरकारहरूले समेत विभिन्न आयोग र प्रशासन सुधार समितिहरूले दिएका सुभावहरूलाई दराजमै अन्याउने गरेका थिए भन्दै अहिले ओली सरकारले समेत त्यसै गरेको छ । ओली नेतृत्वको सरकारलाई संसदमा सहज वा सुविधाजनक बहुमत रहेको अवस्थामा दुई तिहाई पुऱ्याउने भन्दै मधेशकेन्द्रीत दलहरूलाई सरकारमा अन्याएर मन्त्रालयहरूको संख्या बढाइएको छ । आफूलाई सुविधाजनक बहुमत रहेको अवस्थामा ओली नेतृत्वको सरकारलाई किन दुई तिहाई मतको आवश्यकता पन्यो ? अबको केही दिनपछि नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रीय पार्टी नै एकता हुने भएपछि अहिले मन्त्रालयको संख्या थानुपर्ने आवश्यकता किन पन्यो ? पार्टी एकता भएपछि एउटै पार्टीका धेरै व्यक्तिहरूलाई मन्त्री बनाउन भन्दा उनीहरूको पार्टीबाट मन्त्रीको संख्या घटाएर दुई तिहाई चाहिने नै भए मधेशकेन्द्रीत दलहरूलाई मन्त्रिपरिषद्मा सहभागि गराउँदा उचित हुने थियो ।

पहिला नै अधिकार सम्पन्न संघीय पुन संरचना समितिले अधिलो व्यवस्थापिका संसदको राज्य व्यवस्था समितिमा सर्वसम्मत निर्णय गरी केन्द्रमा १५ बाट मन्त्रालय कायम गर्न नाम सहित सिफारिस गरेको थियो लामो गृहकार्य र अध्ययन गरेर समितिले गरेको सिफारिस विपरित तिनवटा मन्त्रालय बढाउन उचित थिएन । सरकारले तिनवटा मन्त्रालयहरू थपेर नीतिगत तथा प्रशासनिक विचलन समेत गरेको छ । यसमा प्रशासनिक खर्च समेत बढनेछ भने थपिएका मन्त्रालयमा मन्त्री, सचिव तिनका निजी तथा सचिवालय र विभिन्न महाशाखाका लागि ढुलो धनराशी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । कैनै दल विशेषहरूलाई सरकारमा सामेल गराउने निर्माना राजनीतिक व्यवस्थापन मातहत यस किसिमको निर्णय निर्णय लिन ओली नेतृत्व सरकारको अदुरदर्शी कदम हो भन्द सकिन्छ । विजहरूले भन्दे अनुसार तिनवटा मन्त्रालय थदा वर्णनी डेढ अर्ब रूपैयाको दायित्व थिएन । वर्णनी त्यति रकम थपिए जाँदा अवैको जिजुनी आयात गर्न मुलुक बाध्य हुनेछ त्यो रकमले ५ रूपैया ५० मेगाबाट भन्दा बढीको जलविद्युत आयोजना बनाउन सकिन्छ वा दुर्मान जिल्लामा सिटामोलसम्म खान नपाएको जनताको सेवामा त्यो रकम लगाउन सकिन्छ भन्दे अकर्तुर्म अन्तर्वालय थपघट गरिरहन्दा तीनबाट संस्थागत अभिलेख, महत्वपूर्ण फाइल तथा दस्तावेज हराउने र कर्मचारीमा विभेजना समेत नरहने समस्या आउन सक्छ त्यसले ओलीसरकारले भेजेको चुस्त र दुर्लम अनि प्रभावशाली सरकार सञ्चालनमै अवरोध सिर्जना हुनसक्ने सम्भावना हुन्छ ।

सरकार र सत्ताधारी दलहरूले संघीय समाजावादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई सरकारमा सामेल गराउन मन्त्रालय फुटाउनु परेको दाबी गरेका छन् । तर राजनीतिक रूपमा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने विषयलाई सरकारमा जोड्नु किमार्थ उचित हुन सक्दैन । विता आधार मन्त्रालयहरू विभाजन गर्नु आफैमा गलत प्रवृत्ति हो । यस्ता निर्णयले सरकारको विश्वसनीयतमाथि नै प्रश्न उठन सक्छ भन्दे संसदमा दुई तिहाई भन्दा बढीको विश्वासको मत पाएको सरकारले साना तिनाकुरामा अलमारी लएर प्रशासनिक भफ्टकमै अलमिलुने जनतामा ओली नेतृत्वको सरकार प्रति समेत अविश्वासको वातावरण सिर्जना गर्न बल पुर्वाछ । मुलुक संघीयतमा गएको र सातै प्रदेशमा मन्त्रालय र मन्त्रीहरू रहने भएकाले व्यापैर्नि ढुलो मात्रामा रकम खर्च हुने र केन्द्रमा समेत मन्त्रालयहरू फुटाउदै मन्त्रीहरू थपिए जाने हो भन्दे खर्चको व्यवस्थापन कसरी हुन्छ ? खर्च धान्त सक्ने आधारहरू कसरी निर्माण हुन्छन् ? नगरपालिका, गाउँपालिका को अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, बडासवस्यलगायत सबै तहका सबैलाई तलब भत्ता दिनुपर्ने अहिले व्यवस्थापन खर्चको व्यवस्थापन नै चुनौती रहेका बेला मन्त्रालयहरूको संख्या थनु किमार्थ उचित मान्न सकिन्नै ।

अब संघीय संसदले नै मन्त्रालयहरूको दायित्व र संख्या किटान गरि ऐन पारित गरेको खण्डमा मात्र राजनीतिक व्यवस्थापनमा मन्त्रालयहरूको संख्या थने रोग संघीयका लागि अन्त्य हुनेछ त्यसैले अब संघीय संसदले नै मन्त्रालयहरूको संख्याका बारेमा निर्णय गर्नेपनै आवश्यकता देखिएको हामीले ठानेका छौं ।

ओली सरकारले जनतालाई जगाउन सकेन कि ?

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

निजको मातहतका सरकारी वकिलहरूबाट सरकारको प्रतिनिधित्व गरिने छ । संविधानमा अन्य व्यवस्था भएमा बाहेक कुनै अदालत वा न्यायिक निकाय वा अधिकारी समक्ष सरकारको तर्फबाट मुद्दा चलाउने वा नचलाउने भन्दे कुराको अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार महान्यायाधीवकाता र मातहतका कार्यालयहरूलाई हुनेछ । सरकारको तर्फबाट दायर भएका मुद्दा फिर्ता लिन महान्यायाधीवकाताको विभाग र सम्पत्ति शुद्धीकरण विभाग, गृहमन्त्रालय अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागलाई प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालय अन्तर्गत ल्याइसेको छन् । मन्त्रिपरिषद्को पाठिलो निर्णय अनुसार कार्यविभागजन नियमालीलाई संशोधन गरी ओलीले महान्यायाधीवकाता कार्यालय र ७७ जिल्लामा रहेका जिल्ला महान्यायाधीवकाता कार्यालयहरूको तालुकावार अड्डा प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालयलाई बनाएका छन् । यस अधि महान्यायाधीवकाताको कार्यालय र त्यस अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागलाई प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालय अन्तर्गत ल्याइसेको छ । महान्यायाधीवकाताले हरेकर्व आफ्नो प्रतिवेदन राष्ट्रपतिलाई दिने र प्रधानमन्त्री मार्फत उक्त प्रतिवेदन संसदमा पेश हुने भएकोले समेत यो कार्यालय पनि अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र लोकसेवा आयोग जस्तै सम्बैधानिक निकाय नै हो ।

तर प्रधानमन्त्री ओलीले एउटा सम्बैधानिक निकायलाई किन र के का लागि प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालय अन्तर्गत राख्न चाहेका हुन त्यसको वास्तविकता त विस्तारै खुन्दै जाला । विभिन्न मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका र त्यस्ता विभागहरूलाई खासगरी कालो धनसँग शुद्धीकरण विभागलाई प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालय अन्तर्गत रहेका र त्यस्ता विभागलाई गरिरहेका हुनाले करै कालो धनलाई सेतो पार्न उदेश्यले त राजस्व अनुसन्धान विभाग र सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागलाई प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् अन्तर्गत र राखिएको होइन भन्दे प्रस्तुत उचित उचित एकत्रित रहेको छ । त्यसै क्रममा महान्यायाधीवकाता कार्यालयहरूलाई समेत प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत ल्याइएको हो हो भन्दे मुलुकको लागि त्यो अर्को दुर्भाग्य सावित हुनेछ ।

एमाले र माओवादी केन्द्रीयको गठबन्धनलाई संसदमा सहज बहुमत रहेको छ । तर उनीहरू त्यति दुईहाँदै तिहाईको लागि किन मरिहते गरिरहेका छन् । मधेशकेन्द्रीत दलहरू संघीय समाजावादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई सरकारमा ल्याउन स्वयम् प्रधानमन्त्री लागिपरेका छन् । संसदमा आफ्नो प्रकार राखिएको लागि त्यसै क्रममा आप्चारिक रूपमै प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद् कार्यालय अन्तर्गत राख्न चाहेका हुन त्यसको वास्तविकता त विस्तारै खुन्दै जाला । विभिन्न मन्त्रालय अन्तर्गत रहेका र त्यस्ता विभागलाई प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद्को लागि किन निकायको लागि त्यसै क्रममा महान्यायाधीवकाता कार्यालयहरूलाई समेत प्रधानमन्त्री एवं मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत ल्याइएको हो हो भन्दे मुलुकको लागि त्यो अर्को दुर्भाग्य सावित हुनेछ । एमाले र माओवादी केन्द्रीयको गठबन्धनलाई संसदमा सहज बहुमत रहेको छ । तर उनीहरू त्यति दुईहाँदै तिहाईको लागि किन मरिहते गरिरहेका छन् । मधेशकेन्द्रीत दलहरू संघीय समाजावादी फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई सरकारमा ल्याउन स्वयम् प्रधानमन्त्री लागिपरेका छन् । संसदमा आफ्नो प्रकार राखिएको लागि त्यसै क्रममा आप्चारिक रूपमै प्रधानमन्त्री एव

मधेशी दलहरूमा सताको उम्माद

रामसुकुल मण्डल

मधेशकेन्द्रित दलहरू लामो आन्दोलन गर्दै चुनावमा भाग लिए, केपी ओलीको सरकारलाई विश्वासको मत दिए र अहिले सत्ताधारीको तयारीमा लागेका छन् । लामो समयदेखि सत्ताबाहिर रहेका दलहरू यतिबेला सरकारमा जाने चर्चाले सामाजिक सञ्जालदेखि भिडियाहरूमा पनि राम्रै स्थान पाएको छ । आम जनमानसमा एउटा प्रश्न उज्जिएको हो कि मधेशकेन्द्रित दलहरू मुद्दा विसर्जन र सत्ता समर्पणको बाटोमा त लागेका छैनन् ?

स्थानीय तहको तेस्रो चरणको निर्वाचनसम्म पनि मधेशी दलले चुनावमा भाग लिएन्छ, लिदैनू भने शंका थिए । अन्ततः सविधान निर्माणमै असहमत उनीहरू निर्वाचनमा सहभागी भए । प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभाको निर्वाचनमा असन्तुष्ट दलले भाग लिनुको अर्थ सविधानको स्वीकारोक्ति नै हो । यसलाई सविधान जारी गर्दा नेतृत्व गरेका कांग्रेस, एमालेलगायतका दलहरूले सकारात्मक रूपमा लिनुपर्ने जस्ती छ । लोकतन्त्र पक्षधर पार्टीले आफ्नो हारजितभन्दा निर्वाचन विरोधी शक्तिले पनि चुनावमा भाग लिएकोमा त्यसलाई सकार पार्न तर्फ लाग्नु पर्ने जस्ती छ ।

यो सही हो ६ मधेशी दलहरू एकीकृत भएर बनेको राजपाको आगमनपछि मधेशको मुद्दा सबल बनेको छ । किनभने राजपाको गठन पछि ठूला दलहरूले पनि सविधान संशोधनको विषयलाई महत्व दिन थालेको छ । सविधान संशोधनमा अडकिएको राजनीति यसको सुरक्षित अवतरण नभएसम्म यो मुद्दा जिवितै रहन्छ । मधेशी दलहरू सबै प्रकारको चुनावमा भाग लिईमा सविधानको दायरा बढेको र यसको पूर्ण स्वीकारोक्ति भएको भ्रममा ठूला दल बस्नु हुँदैन । यसर्थ, अब मधेशी दलहरू खासगरी राजपा र संघीय फोरमले आफ्नो मुद्दालाई बचाइ राजन सरकारसँग सम्झौतापरस्त नभइ बुँदागत रूपमा छलफललाई केन्द्रित गरी अगाडि बढाउनु पर्छ तर, यसको अर्थ मधेशको सामाजिक विषयलाई तिलाज्जली दिनु होइन ।

यो निर्वाचनबाट आएको मतादेशलाई पनि अवसरको रूपमा सुदूपयोग गर्दै मधेशको आर्थिक-सामाजिक पक्ष तर्फ पनि उनीहरू केन्द्रित हुनु पर्छ । मधेशको नाममा राजनीति त गरिन्छ तर मधेशको विकासमा ध्यान कसैको गएको छैन । मुलुक संघीयतामा गइसकेको छ भने स्थानीय तहको संरचना पनि बनिसकेको छ । प्रतिनिधि र प्रदेशसभाको लागि पनि मधेशी जनताले मत खसाली सकेका छन् । चुनावमा भोट मान्न आ-आफ्नो क्षेत्रमा पुगेका सबै उम्मेदवारहरूले अबको दिनमा आफ्नो क्षेत्रको विकासमा गर्ने कसम खाएका छन् । मतदातालाई आश्वासनभन्दा पनि परिणाम चाहिएको छ । मधेशी जनतालाई आन्दोलनका लागि मात्र प्रयोग गर्दै आएका मधेशी दलहरूले अबका दिनमा निर्वाचनमा मत लिनका लागि मात्र प्रयोग नगरी विकासको एजेन्डालाई प्राथमिकतमा राख्नुपर्छ ।

२०७२ असेज ३ गते जारी भएको सविधानलाई सर्वस्वीकार्य बनाउन गरिएको संशोधनको असफल प्रयासका बाबजुद प्रमुख मधेशी दल तीनवटै निर्वाचनमा भाग

लिएर आशिक रूपमा संविधान स्वीकार गरेका छन् ।

सविधानमा उल्लेखित प्रदेशको सीमाकनसहित विभिन्न विषयमा असहमति राखेका मधेश केन्द्रित दलले ३९९ संविधानलाई पूर्ण सिविकारेका छैनन् । सविधानको मम्ब अनुसार भएको स्थानीय तहको निर्वाचन प्रक्रियामा सहभागी भए पनि मधेश-थरूहरूमा दुई प्रदेश हुनुपर्ने, नागरिकता प्रावधान सच्चाउनुपर्ने, जनसंख्याका आधारमा निर्वाचन क्षेत्र, राष्ट्रिय सभामा प्रतिनिधित्वलगायतका माग मधेश केन्द्रित दलले छाडेका छैनन् । अन्ततः सविधान जारी भएको असेज ३ गतेलाई कालो दिवस मान्दै आएका मधेशकेन्द्रित दलको माग अनुसार सविधान संशोधनको पहल भए पनि सफल हुन सकेन ।

सविधान निर्माण प्रक्रियाप्रति असहमति जनाउँदै सविधान जारी हुनुपर्ने आन्दोलनमा रहेको तत्कालीन संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेशी मोर्चा बितेको दुई वर्षभिर आन्दोलनमै रह्यो । मधेश केन्द्रित दल एकातिर यही सविधानकै आधारमा भएको स्थानीय तहको चुनावमा सहभागी भए भने अर्कोतिर त्यही सविधान संशोधन नभई स्वीकार नमान्ने चेतावनी निर्वाचन पश्चात पनि दिइरहेका छन् ।

सविधान निर्माणको बेलादेखि नै मधेशवादी दलले त्यसमा सीमाडक्कन, नागरिकता, भाषा, राष्ट्रिय सभाको प्रतिनिधित्वलगायतका माग समावेश गराउन दबाब शुरू गरेका थिए । सविधान जारी हुनुअधि आन्दोलनको क्रममा ४० जनाले ज्यान गुमाइसकेका थिए भने सविधान जारी पछि २० बडीले पनि ज्यान युमाए ।

सविधान जारीपछि थ्रृप्रै पटक सरकार परिवर्तन भइसकेको छ । सविधान जारी हुँदा सुशील कोइराला प्रधानमन्त्री थिए । त्यपछिको एमाले अध्यक्ष केपी ओली सरकार र मधेशकेन्द्रित दलबीच ३६ पटकभन्दा बढी वार्ता भए पनि कुनै निष्कर्षमा पुग्न सकेन । ओलीले मधेशमा कुनै समस्या नरहेको, सविधानमा संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता नरहेको अभिव्यक्ति दोहोऽयाइरहँदा पछि मधेशी दलहरू भन्न चिह्निए ।

एमालेको असहयोगले संशोधन प्रस्ताव फेल भएपछि मधेशी दलहरू एमाले विरुद्ध आक्रोशित थिए तर उनै मधेशी दलहरू अहिले केपी ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागी हुन तस्त्यार भएर बसेका छन् ।

फागुन ७ गते एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरणको निर्णयका वार्ता चलिरहँदा संघीय समाजवादी फोरमका अव्यक्त उपेन्द्र यादव एमाले नेता अग्नि खेरेलको गाडी चढेर सुटुक बालुवाटार छिरे । पार्टी एकताको आधार तयार पार्न निर्णयक बैठकमा दुई वामपन्थी दल जुटिरहेका बेला यादव किन बालुवाटार पुगेका थिए ? यादवको बालुवाटार प्रवेशलाई अर्थपूर्ण रूपमा हेरिएको छ । त्यसपछि नै फोरमको सरकारमा सहभागिताको सम्भावना बढेर गएको छ ।

यद्यपी त्यसअधि यादवले एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली लगायत शीर्ष नेताहरूसँग पटक-पटक छलफल गरे पनि ठोस सहमति बन्न सकेको थिएन । फोरमले सविधान संशोधनको मुद्दालाई सरकारमा सहभागिताको लागि मुख्य बुँदा बनाए पनि त्यो केवल

नाटक मात्र भएको विश्लेषण पनि गरिन थालिएको छ । एमालेकै कारणले विगतमा सविधान संशोधन नभएको, एमालेकै कारण मधेशमा उपद्रव भएको, सप्तरीको मलेठ घटनामा एमालेको सलम्नता रहेको जस्ता आरोप स्वयं यादवसहित मधेशी नेताहरूले लगाए पनि अहिले कुन परिस्थितका कारण फोरम एमालेसँगको सत्तामा जान आतुर भएको छन् ? वाम गठबन्धनले सविधान संशोधन आवश्यकताका आधारमा भन्दै आए पनि त्यसलाई आधार बनाए फोरम वाम गठबन्धनले नेतृत्व गरेको सरकारमा सामेल हुने समझदारी गर्नु मधेशको मुद्दालाई बिर्सजन गरेर सत्ताको लोभमा फस्नु नै हो ।

वाम गठबन्धनले राजपा वा संघीय फोरममध्ये एक दललाई सरकारमा ल्याउन चाहन्छ, र यो उसको राजनीतिक रणनीतिलाई स्वाभाविक पनि मान्न सकिन्छ । यसका पछाडि दुई नम्बर प्रदेशको विश्वास जित्ने ध्याउन र ओली सरकारको दीर्घकालीन हित मुख्य कारण देखिन्छ । एमालेका एक नेताका अनुसार मधेशको दुई घटकमध्ये एउटा पनि वाम गठबन्धनको सरकारमा आए दीर्घकालीन रूपले हेर्दा फाइदाजनक छ । एमाले मधेशविरोधी हो भने द्याया पखालका लागि पनि एमाले फोरमको उपस्थिति सरकारमा चाहन्छ ।

प्रतिनिधि र प्रदेशसभा निर्वाचनमा देशभरि वाम गठबन्धनको लहर आउँदा पनि दुई नम्बर प्रदेशमा भने गठबन्धन रक्षात्मक देखियो । सातमध्ये ६ प्रदेशमा सरकार निर्माण गरे पनि दुई नम्बर प्रदेशको सरकार वामपन्थी दलबिना नै बनेको छ । यस्तो, अवस्थामा दुई नम्बर प्रदेशको विश्वास जित्न पनि वाम गठबन्धन राजपा र फोरमलाई सरकारमा ल्याउन चाहन्छ । दुवै दल सरकारमा आउने अवस्था नभए संघीय फोरमलाई मात्र भए पनि सरकारमा ल्याउने गठबन्धनको प्रयास छ । राजपाको तुलनामा दुई नम्बर प्रदेशको विश्वास जित्ने वाम गठबन्धनको प्रयास छ । राजपाको तुलनामा संघीय समाजवादी फोरमसँग सहकार्य एमालेलाई यसकाणले सहज कि उपेन्द्र यादव स्वयं वामपन्थी पृष्ठभूमिका व्यक्ति हुन् ।

प्रदेश २ मा फोरमसँग सरकारमा रहेको राजपा पनि ओली नेतृत्वको सरकारमा जान इच्छुक रहेको भने कुरा पार्टीका नेताहरूको अभिव्यक्तिबाट थाहा हुन्छ । राजपाले सरकारमा सहभागिताका लागि मूल मुद्दा सविधान संशोधन रहेको बताए पनि एमाले नेतृत्वको सरकारबाट कसरी अपेक्षा गरेको भने विषयमा मौन छ । उसको यो मौनता नै सम्झौता गरेर सरकारमा जानु रहेको भने अर्थ लाग्छ ।

सविधान संशोधनको अवस्था जहाँको त्यहिं छ र अहिलेसम्म एमालेले कुन रूपमा प्रस्तुत हुने स्पष्ट जबाब दिएको छैन तर मधेशका यी दुई दल, जो सविधान संशोधनका लागि ठूलो संघर्ष गरे, अहिले सत्ताको लोभमा विगतको प्रतिवद्वतालाई बिर्सर जनताको अपेक्षा विपरीत जान खोजिरहेको आरोप लाग्न थालेका छन् । वाम गठबन्धन सविधान संशोधनमा तयार भए सरकारमा जान कुनै समस्या नरहेको बताइरहेका मधेशी नेताहरूमा सत्ताको उन्माद देखिएको छ ।

अन्य मुलुकका श्रमिकले पाउने ज्याला र खेलुपर्ने आवश्यकता छ । नेपालमा रोजगारीको अवसर तयार नहुँदासम्म वैदेशिक रोजगारीलाई निरन्तरता दिनुपर्ने बाध्यता रहेकाले यो क्षेत्रमा देखा परेका अव्यवस्थालाई सच्चाउने उनले बताए । वैदेशिक रोजगारीलाई सरल, सुलभ, पारदर्शी, भरपर्दा, जवाफदेही र गुणस्तरीय बनाउन आवश्यक सुधारका निर्णय गर्ने सरकारले खुट्टा कमाउने छैन, उनले भने, वैदेशिक रोजगार

टंगीन खबार

फान अवार्डको मनोनयन सार्वजनिक

दोस्रो फान अवार्ड २०७३ को मनोनयन आज सार्वजनिक गरिएको छ । बुधबार काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा २४ विधाका उत्कृष्ट पाँचको मनोनयन सार्वजनिक गरिएको हो ।

नेपाल चलचित्र कलाकार संघको आयोजनामा हुन लागेको अवार्ड चैत ९६ गते वितरण हुँगेछ ।

२०७३ सालमा रिलिज भएका चलचित्रमध्ये 'छक्का पञ्च' २० वटा विजापा मनोनयनमा परेको छ । 'जात्रा' चलचित्र १२ वटा विजापा मनोनयनमा परेको कार्यक्रममा जानकारी गराइएको छ । कार्यक्रममा वरिष्ठ चलचित्रकर्मी नीर शाहले यस्ता अवार्डले नेपाली कलाकारको क्षमता वृद्धिमा सहयोग पुर्ने बताए । उनले देश संघीयतामा गएजर्स्टै कला क्षेत्रलाई पनि एक-अर्कासँग समर्च्य गराएर अधि बदनुपर्ने सुभाव दिए ।

नेपाल विजापन संघका अध्यक्ष रवीन्द्रकुमार रिजाल 'शशि' कला र विजापन क्षेत्र एक-अर्काको परिषुरक भएको बताए । संघका अध्यक्ष रामकेश बोगटीले गत वर्षजस्तै आगामी १६ गते काठमाडौंको आर्मी अफिसर्स ललबामा अवार्डलाई भव्य बनाउन आग्रह गरेका थिए ।

करिश्मा र मुकेशको जोडी

लामो समयपछि अभिनेत्री करिश्मा मानस्थरलाई ठूलो पर्दामा देख्न पाइने भएको छ । दर्शकले उनलाई फेरि रोमान्टिक मुडमा देख्न पाउने भएका हुन् ।

चैत्र २३ गोदेखि प्रदर्शनमा आउन लागेको हिरोज फिल्ममा करिश्मा निकै प्रेमीलभावमा प्रस्तुत भएकी छिन् । उनी अभिनीत प्रेमीलभावमा प्रस्तुत भएकी छिन् ।

सो फिल्मको यो प्रीत बोलको गीत सोमबार सार्वजनिक गरिएको छ । गीतमा करिश्मा अभिनेता मुकेश ढाकालसँग प्रेमरत देखिएन्न । शंकर अधिकारी घायलले लेखेको गीतमा प्रहलाद तिमिल्सना र प्रविशा अधिकारीको स्वर छ । विकास चौधरीको संगीत रहेको गीतको कोरियोग्राफी रामजी लामिङानेले गरेका हुन् । गीत पोखाराका विभिन्न ख्यातिहासिको गीतमा लागेको हो ।

अभिनेत्री पूर्णिमा लामाले निर्माण गरेको हिरोज एनवी महर्जनले निर्देशन गरेका हुन् । फिल्ममा करिश्मा र मुकेशका साथमा पूर्णिमा लामा, जयकिसन बस्नेत, सज्जोग राणा, दिलकृष्ण श्रेष्ठलगायतले अभिनय गरेका छन् ।

प्रेमपूर्णको सम्झनामा 'मैले चिनेको' स्मृतिग्रन्थ

'जिं म्हस्युह' अर्थात् 'मैले चिनेको' स्मृतिग्रन्थ लोकार्पण गरिएको छ । समाजसेवी प्रेमपूर्ण कर्माचार्यको सम्झनामा प्रेमपूर्ण सानुमेया असहाय सेवा कोषले तयार पारेको स्मृतिग्रन्थ बुधबार लोकार्पण गरिएको हो ।

प्रमुख अतिथि तथा अखिल नेपाल मध्यु महासंघका अधिकारी ज्ञानपूर्णिक महास्थानीले ग्रन्थ लोकार्पण गरेका हुन् । लोकार्पण ग्रन्थमा सत्यमोहन जोशी, कवि दुर्गलाल श्रेष्ठ, शिक्षाविद लक्ष्मण राजवर्णी, शान्तदास मानस्थर, पद्मरत्न

तुलाधर, भगुराम श्रेष्ठ, प्राध्यापक सुवर्ण शाक्य, सह-प्राध्यापक नुच्छेहानुरुद्धर डगोल, मल्लके सुन्दर, प्राध्यापक माणिकलाल श्रेष्ठ, हास्यकलाकार मदनकृष्ण श्रेष्ठ, गायक प्रेमध्वज प्रधान, योगेश वैद्यलगायत और जनाले प्रेमपूर्णको बारेमा लेखेका छन् ।

लोकार्पण समारोहमा बोल्दै प्रमुख अतिथि महास्थानीरले

प्रेमपूर्णको बारेमा लेखिएका कुरा र भनिएका उद्गारलाई व्यावहारीकरण गर्नुपर्ने बताए । देशभरका विपन्न, पिछिएका क्षेत्रका विद्यार्थी एवं अन्यलाई शिक्षा, स्वास्थ्य र सीपमूलक रोजगारीलगायत उपलब्ध गराउन सेवा कोषले २ लाखबाबरको कोष घोषणा गरिएका कोषको प्रबन्धक प्रेमसागर कर्माचार्यले जानकारी गराए । समारोहमा शात्र्वीपुरुष सत्यमोहन जोशी, शिक्षाविद लक्ष्मण राजवर्णीलगायतको उपस्थिति थियो ।

जेरिसिका मिस टिन ग्ल्याम

'मिस टिन ग्ल्याम २०७८'को उपाधि ललितपुर मंगलबजारकी ७१ वर्षीया जेरिसिका ताम्राकारले हात पारेकी छिन् । ४८ प्रतियोगी सुन्दरीलाई उच्चान्वयन दिएको छ । उनले बेस्ट फिजिक र बेस्ट सिंगरको उपाधिसमेत हात पारिन् ।

ग्ल्याम वर्ल्ड इन्टरनेशनल राष्ट्रिय नाचघरमा सम्पन्न गरेको प्रतियोगितामा करुणा श्रेष्ठ फस्ट रनरअप, रोजिना राई सेकेन्ड रनरअप र ऋतिका लिम्बु थर्ड रनरअप बने ।

युवतीहरूको प्रतिभा निखार्दै भविष्य निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने उद्देश्यले विभिन्न प्रतियोगिताको आयोजना गरेको ग्ल्याम वर्ल्डका आशिष मिश्रले जानकारी दिए ।

नर्सिंड सुन्दरीको प्रतिभा प्रदर्शन

मिस नेपाल पिसमा प्रतिस्पर्धारत २४ सुन्दरीले आफूमा निहित प्रतिभा प्रदर्शन गरेका छन् । नेक्स्ट मोडल्स नेपालले आयोजना गरेको प्रतियोगिताको द्यालेन्ट सो राउन्डमा प्रतियोगीले गायन, नृत्य, अभिनय, विक्रिका, वक्तृत्वकलालगायत कला प्रस्तुत गरेका हुन् ।

नर्सिंड पेसामा आबद्ध तथा अध्ययनरत सुन्दरीको व्यक्तित्व विकास गराउने तथा उनीहरूलाई समाजप्रति अभ उत्तरदायी बनाउने उद्देश्यले आयोजना गरिएँदै आइएको प्रतियोगिताको द्यालेन्ट सो राउन्डको निर्णयकमा डा. अनिमेश जोशी, मिस वर्ल्ड नेपाल २०६६ अस्मी श्रेष्ठ, गायक कोसिस क्षेत्री, कोरियोग्राफर रीना गिरी, नेक्स्ट मोडल्सका सिद्धी रामारुद्धर रीना गिरी, नेक्स्ट मोडल्सका दिव्या रामारुद्धर रीना गिरी विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् ।

'द भ्वाइस अफ नेपाल' हुने

नेपालमा पनि विश्व चर्चित गायन रियालिटी सो 'द भ्वाइस'को फ्रेन्च्वाइज आयोजना गरिने भएको छ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' असारबाट प्रसारण सुरु हुँगेछ । सोको निर्देशन नेपाल आइडलका निर्देशक लक्ष्मण पौडेलले गर्नेछन् ।

विश्वका १ सय १९ देशमा प्रसारण हुने द भ्वाइसको फ्रेन्च्वाइजले गायनमा नयाँ प्रतिभा खोजीमा निकै प्रगति गरेको बताइँछ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको हुने दावी आयोजकको छ । सोको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् ।

विश्वका १ सय १९ देशमा प्रसारण हुने द भ्वाइसको फ्रेन्च्वाइजले गायनमा नयाँ प्रतिभा खोजीमा निकै प्रगति गरेको बताइँछ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको हुने दावी आयोजकको छ । सोको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् ।

विश्वका १ सय १९ देशमा प्रसारण हुने द भ्वाइसको फ्रेन्च्वाइजले गायनमा नयाँ प्रतिभा खोजीमा निकै प्रगति गरेको बताइँछ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको हुने दावी आयोजकको छ । सोको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् ।

विश्वका १ सय १९ देशमा प्रसारण हुने द भ्वाइसको फ्रेन्च्वाइजले गायनमा नयाँ प्रतिभा खोजीमा निकै प्रगति गरेको बताइँछ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको हुने दावी आयोजकको छ । सोको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां बाबरको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् ।

विश्वका १ सय १९ देशमा प्रसारण हुने द भ्वाइसको फ्रेन्च्वाइजले गायनमा नयाँ प्रतिभा खोजीमा निकै प्रगति गरेको बताइँछ । 'द भ्वाइस अफ नेपाल' पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको हुने दावी आयोजकको छ । सोको निर्णयकमा गायक दीप श्रेष्ठ, प्रमोद खेरेल, सनुष पौडेल र अभया सुब्बा छन् । सुशील नेपालले होस्ट गर्ने सोका शीर्ष विजेताले २५ लाख नगद, एउटा कार तथा २० लाख रुपैयां ब

प्रधानमन्त्री...

आजन सकेको छैन। राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले भ्रष्टाचार गर्नेहरूको पहियान गरि आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र पर्नेहरूलाई कारबाही गर्न र अन्यलाई कारबाही गर्न आयोगमा फाइल पठाउने गरेको भएपनि केन्द्रले पठाएको फाइलहरूमा आजसम्म अद्वितयाले कुनै कारबाहीगर्न सकिरहेको छैन। अद्वितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा प्रमुख आयुक्त र अन्य आयुक्तहरू समेत राजनीतिक भागवण्डाका आधारम नियुक्त गरिने भएकाले आफूलाई नियुक्त गर्न राजनीतिक दलका नेताहरूलाई आयोगले कारबाही गर्न सक्ने सम्भावना नै नरहने विज्ञहरूले बताउँदै आएका छन्। आयोगले दिनहुँ जसो खरिदार,

सुब्बा, नगर्न्य मात्रामा अधिकृतसम्मलाई घुस लिएको अवस्थामा फक्राउ गरेको बताएपनि त्यो भन्दा माथिका केही व्यक्तिहरूलाई मात्र पक्राउ गरेर कारबाही गरिरहेको छ भने केही व्यक्तिहरूलाई राजनीतिक प्रतिशोध समेत लिएका समाचारहरू बाहिर आएका छन्।

आयोगमा पुनर्न व्यक्तिहरू आफू भ्रष्टाचारमा लिप्त भएका र त्यही भ्रष्टाचार गरि कमाएको कालो धन प्रयोग गरेर उनीहरू प्रमुख आयुक्त र आयुक्तमा नियुक्त हुने गरेको हुनाले त्यस्ता व्यक्तिहरूबाट भ्रष्टाचार नियन्त्रण हुन्छ भनेर सोचु गलत सापित हुनेछ। यदि सॉच्चिकै ओली सरकारले भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्न सहास देखाउने हो भने कुनैपनि राजनीतिक दलमा नलागेका स्वतन्त्र विज्ञहरूलाई अद्वितयारमा लैजान उचित हुनेछ।

ओली सरकारका...

तर्फ ओली सरकार जानकार नै हुनुपर्ने हो।

ओली प्रधानमन्त्री भएको ४० दिन पुनर्न लाग्दा ओली सरकारका मन्त्रीहरू भने बेलगाम भएका जस्ता देखिएका छन्। एक मन्त्रीले त नियामिति कर्मचारीहरूलाई पागल भनिदिए भने अर्का मन्त्रीले मुख्य धोएर कार्यालय आजन आग्रह गरेपछि कर्मचारीहरू रुट्ट बन्दै गएका छन्।

कर्मचारीहरूको सहयोग नपाएको खण्डमा ओली सरकार पनि शेर बहादुर देउवा सरकारकै र्मागमा हिङ्गुन बाध्य हुनेछ। अधिलो सरकारले स्वच्छिक अवकाश त्याएकोमा समान्य प्रशासन एवं संघीय मामिला मन्त्री लालबाहु पिण्डत रुट्ट बनेका छन् उनले अधिलो पटक मन्त्री हुँदा कामएको बाह्याही समेत अहिले धरापामा परेको छ। बेलगाम बोलीले गर्दा उनी आलोचनाका बात बनेका छन्। विगतको सरकारले मन्त्रिपरिषद्वाट निर्णय गरि ऐनमा व्यवस्था गरेर अवकाशको व्यवस्था गरेकोमा ओली नेतृत्वको सरकारका मन्त्रीहरूले बेलगाम बोल्दा स्वच्छिक अवकाश खारेज हुन सक्दैन। मन्त्रिपरिषद्वाट निर्णय गरि ऐन नै परिवर्तन गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यतिसम्म हेका नराखी बेलगाम बोल्नु मन्त्रीहरूकै कारण प्रधानमन्त्री ओली समेत आलोचनाका पात्र बन्न सक्ने सम्भावना देखिएको छ।

मुलुक संघीयतामा गएको छ। विश्वमा संघीयतालाई मंहगो व्यवस्था भन्ने गरिएको छ तर महगो भएपनि यसलाई कार्यालयन गर्दै अधिक बढ्नुको विकल्प अब देखिँदैन। हालै सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूले प्रधानमन्त्री ओलीलाई भेटि आ आफ्ना गुनासाहरू राखेका छन्। उनीहरूका अनुसार प्रदेश सरकार सञ्चालनका लागि कानुन, बजेट र कर्मचारी नै नभएको भन्दै अविलम्ब यी कुराहरू पुरा गरिदिनु सामूहिक रूपमा आग्रहसमेत गरेका छन्। अहिले प्रदेश सरकार बनेको सरकारी संरचनाहरू र संयन्त्रहरू केन्द्रको मातहतमा रहेकाले त्यसलाई चलाउनु कठिनाई भएको बताएका छन्। अहिलेसम्म केन्द्र र प्रदेशमा रहने संरचनाको बाँडफाँड हुन नसक्दा त्यस्तो समस्या आएकोमा अब तत्काल केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकार बीच अधिकारको बाँडफाँड हुनुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

संघीय संरचना अनुसार प्रदेश सरकारलाई संविधानकै अनुसूचीमा राखेर २१ अधिकार दिएको भएपनि अहिलेसम्म त्यससम्बन्धी कुनै कानुन नबनेको हुनाले कसरी काम गर्न भनेसै प्रदेश सरकार अलमलमा परेको हुनाले अविलम्ब कानुनहरूले राजपाले कुनै शर्तमा उनले अस्तरालमै अनशन तोडेका थिए। उपराहास गर्दै सरकारले चौधरीलाई रिहा गर्नु उपरुक्त हुन सक्दैन। अदालतमाथि सरकारले हस्तक्षेप गरेर ज्यान मुदासम्बन्धी मुदा फिर्ता लिएको खण्डमा त्यो भन्दा दुलो अपराध अर्को हुन सक्दैन, त्यसेले अदालतको निर्णयलाई पर्खेनु नै सरकारको लागि उचित कदम हुन सक्छ। त्यसेले हक्तारमा मुदा फिर्ता लिनु किमार्थ उचित हुँदैन।

तस्करलाई...

खबरदार भने, कसैमाति कारबाही गरेनन। कारण यस्तो सेटिड मिलाएर महिलालाई विदेश उडाउने उनकै पार्टीको मान्छे परेछन्।

त्यसपछि गृहमन्त्री जेल पुगे अनि सर्वस्वसहित जन्मकैद भोगिरहेका उज्जन कुमार श्रेष्ठको हत्यारा वालकृष्ण दुर्गलालाई भेटे अनि छिटै छुटाउने आश्वासन दिएर फर्के। कैदीबन्दीहरू जेलको सुधार गर्न वचन देलानु गृहमन्त्रीले भनेर कुरिरहेका थिए, हत्यारासँग गुप्तगु गरेर फर्के गृहमन्त्री। अरु कुनै कैदी बन्दीलाई भेटेनन्, जेलको अवस्थाबाटे पनि कुनै चाहो दिएन्।

क्यावात् गृहमन्त्री, यिनी माओवादीका नेता, यिनले माओवादी बाहेक कसैले नदेखेरहेछन्।

प्रचण्डको...

बाँकी क्रान्ति भनेको कुन चराको नामा हो कुन्नी?

३ दिन अघि अखिल नेपाल जनसास्कृतिक महासंघले आयोजना गरेको 'सांस्कृतिक प्रतिरोध दिवस' तथा जनसास्कृतिक राष्ट्रिय सम्मान' कार्यक्रममा गएरलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष दाहालले क्रान्ति बाँकी छ भनेर कार्यकर्ताहरूलाई उच्चाराएका हुन्।

प्रचण्डले कम्प्युनिस्ट आन्दोलनले विश्वापारी उत्तराचारका कारण आफ्ना रणनीतिमा उत्तराचार गरे पनि आफ्नो लक्ष्यमा निरन्तर आगाडि बढ्दै बढ्दै आधिक समृद्धि र विकासको कुरा गर्दा सांस्कृतिक क्रान्ति र गतिविळाई पनि रॅंगसँगै अगाडि बढाउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए। प्रचण्डले दूलो बलिदान र संघर्षमा सहभागी भएको पिंडी रहेदासम्म त सांस्कृतिक विचलन नाआँला, त्यसपछि के होल भन्ने अन्योल छ, त्यो अन्योलाई राजनीतिकर्की र सांस्कृतिक क्षेत्रमा काम गर्नेले चिर्नु जरुरी छ भनेर युवाहरूलाई बुरुक बुरुक उपरोक्त उपरोक्त थिए। 'सांस्कृतिक प्रतिरोध दिवस' लाई जनयुद्ध, जनआन्दोलन लगायतमा सहादत प्राप्त गर्न शाहीदप्रति श्रद्धाङ्गली र धाइते अपांग भएका योद्धाप्रति सम्मान गर्न विशेष दिनका रूपमा माओवादी केन्द्रले मनाउँदै आएको छ।

नभएको हो। ओलीले तेसोपटक मन्त्रिपरिषद विस्तार गर्दै खानेपानी मन्त्रालयको जिम्मेवारी माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालकी बुहारी विना मगरलाई दिएका छन्।

प्रधानमन्त्री ओली र माओवादी अध्यक्ष दाहालसँग पहिला नै यी दुई मन्त्रालय आफूहरूलाई दिने सहमति भएकोमा आफूहरूले पाउने मन्त्रालय फुटाएको हुनाले पूर्व सहमतिको पालना सरकारले नगरेको आरोप लगाउँदै संघीय समाजवादी फोरमले पुन ध्रानमन्त्री र अध्यक्ष दाहालसँग गम्भीर रुपमा वार्ता गर्न र वार्ताको निष्कर्ष पछिमात्र सरकारमा सहभागि हुने, नहुने निर्णय गरिने जनाएको छ।

मातृका...

यादवले उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रमा कुनै नयाँ एजेण्डा लिएर गएका थिएनन, भेटार्ता मात्र गरेकाले यो सरकारको कामभन्दा पनि चाकरीमा सिमित रहेको विश्लेषण गरिएको छ।

उद्योग वाणिज्य मन्त्रीले भारतका विदेशमन्त्रीलाई किन भेटे? रहस्य यो पनि छ र सम पोर्टफोलियो मन्त्रीलाई भेट्नु अघि नै विदेश मन्त्रीलाई? यसबाट के बुझिन्छ भने भित्र यित्रै खिचडी पाकदैछ है।

खिटो, छरिटो, भरपर्दो, सरल

सरस्तो दरमा डकुमेण्ट, पार्सल तथा कार्गो नेपालको हरेक ठाउँमा पठाउनु परेन। यसबाट राजपाले कुनै शर्तमा उनहोस्तै अस्तरालमै अनशन तोडेको थिए। उपराहास गर्दै सरकारले चौधरीलाई रिहा गर्नु उपरुक्त हुन सक्दैन। अदालतमाथि सरकारले हस्तक्षेप गरेर ज्यान मुदासम्बन्धी मुदा फिर्ता लिएको खण्डमा त्यो भन्दा दुलो अपराध अर्को हुन सक्दैन, त्यसेले अदालतको निर्णयलाई पर्खेनु नै सरकारको लागि उचित कदम हुन सक्छ। त्यसेले हक्तारमा मुदा फिर्ता लिनु किमार्थ उचित हुँदैन।

सरस्तो दरमा डकुमेण्ट, पार्सल तथा कार्गो नेपालको हरेक ठाउँमा पठाउनु परेन। यसबाट राजपाले कुनै शर्तमा उनहोस्तै अस्तरालमै अनशन तोडेको थिए। उपराहास गर्दै सरकारले चौधरीलाई रिहा गर्नु उपरुक्त हुन सक्दैन। अदालतमाथि सरकारले हस्तक्षेप गरेर ज्यान मुदासम्बन्धी मुदा फिर्ता लिएको खण्डमा त्यो भन्दा दुलो अपराध अर्को हुन सक्दैन, त्यसेले अदालतको निर्णयलाई पर्खेनु नै सरकारको लागि उचित कदम हुन सक्छ। त्यसेले हक्तारमा मुदा फिर्ता लिनु किमार्थ उचित हुँदैन।

सरपर्क: ०१ ४४८८९५५७, ०१ ४४८८५५८८८ Ext. ९०८, ९९८,

Yeti Airlines operates 7 Jetstream-41 advanced turbo prop aircrafts catering to widest network sectors every day.

Yeti Airlines Domestic Pvt. Ltd. Corporate Office: Tilganga, Kathmandu, Tel: 4465888 Fax: 4465115 Reservations: 4464878 (Hunting Line), Kathmandu Airport: 4493901 Email: reservations@yetiairlines.com
Bhadrapur: 02